

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2014-172
14.05.2014
Aqqaluaq B. Egede

Inuiaqatigiit kissaataat tunngavigalugit nunap ilaani aatsitassarsiorfissanik inerisaaviusussanik pilersitsinissaq aammalu nunap inaani allani avatangiisit, ilorrisimaarneq, inuussutissarsiutit pioreersut assigisaaluunniit tunngavigalugit aatsitassarsiorfeqarusunngitsunik pilersitsinissaq pillugu oqallinnissamik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Oqallisissiaq innuttaasunik, soqutigisaqatigiinnit aalajangiisartunillu peqataatitsinikkut amerlasuunik akuuffigineqartumik oqallinnissamut toqqammaviusaaq. Oqallisissiaq 2015-imi upernaakkut ataatsimiinnissaq nallertinnagu naammassineqareersimassaaq.

(Inuit Ataqatigiit Inatsisartuni gruppianni ilaasortat)

Inuit ataqatigiit siunnersuuteqarpugut isumaqaratta aatsitassarsiorneq pillugu inuiaqatigiit isummersoqataatinneqarnerat amigartoq. Aamma nunatsinni inuiaqatigiittut suli periarfissaqarsimanngilagut nunatta aatsitassarsiorfinngussaguni qanoq atorneqarnissaa pillugu isummersornissatsinnut. Apeqquterpassuit naalakkersuisutigoortumik tamarmik aalajangersarneqarput. Pissutsit taamaannerat Inuit Ataqatigiit aqqiissutissarserusuppavut.

Allatut oqaatigalugu inuiaqatigiit taakkuussapput nunatta qanoq atorneqarnissaannik aalajangeeqataasussat. Oqartussaaqataaneq siammasissoq, inuillu peqataatinneqarlutik isummaminnik apuussaqaarsinnaanerit nukittorsarumavarput. Aamma Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut aalajangiisoqassatillugu nunatsinni inuit kattuffiit ilaasortaaffitik, suliniaqatigiiffiit, imaluunniit peqatigiiffiit ilaasortaaffitik aqqutigalugit sunniuteqarnerusinnaanngornissaat.

Tamanna aamma kattuffinnut ilaasortaaffeqarnissamik kajumissuseqalersitsinermut aqquataassasoraarput. Tassami kattuffiit assigisaallu nukittuumik inissisimalissapput, aamma aalajangersaanermi tusarniaaffiinnaratik inuiaat qanimut oqartussaaqataanerannik timitaliiniarnitsinni suleqataalissammata.

Nunatta sineriaa, aamma inoqarfiit nunatsinni inuussutissarsiutitigut assigiinngisitaartunik periarfissaqarput. Assigiinngitsunik periarfissaqarnerput, nunatta qanoq atorneqarnissaannik assigiinngisitaartumik nunamik atuinissaq pillugu aalajangersaanissaq pisariaqartileraa Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut. Isumarput imaappoq, tulluartsuussanngitsoq imaani aalisarfinni uuliasiorfissuarmik ammaasoqassappat.

Tulluassanngilaq nersutaateqarnermik uumasuuteqarnermillu inuussutissarsiorfiusuni aatsitassarsiorfissuarmik ammaanissaq. Sumiiffinni inuussutissarsiornikkut avatangiisinik eriagininnissamik pisariaqartsitsiviusuni avatangiisit eriagineqarnissaat pisariaqarmat. Taamaattumik Inuit Ataqatigiit Inatsisartut partiillu allat suleqatiseriumallugit siunnersuut eqqartugarput akuersaarparput.

Inuiaat amerlanngilagut. Immitsinnut illersortariaqarpugut. Immitsinnut illersussagutta inuussutissarsiutit nammineq pilersissimasavut, aamma qangaaniilli ineriartortissimasavut aatsitassarsiulernissamut akigineqarnissaat pinngitsoortittariaqarparput.

Eqqarsariaaseq taamaattoq Naalakkersuisut ilalinngilaat, siunnersuulli manna itigartinneqassasoq inassutigivaat. Naalakkersuisut aamma naalakkersuisooqatigiit, naak inuit nunatsinni oqartussaaqataanerulernissaannik neriorsuutisi timitalerneqarfissaat? Naak inuinnaat naalakkersueqataannissaannik neriorsuutisi?

Taakuummatami Inuit Ataqatigiit siunnersuuteqarnitsinni suleqataaffigerusutavut. Neriuppunga naalakkersuisooqatigiit aamma naalakkersuisooqatigiit partiivisa Inatsisartunut ilaasortaataai oqaaseqarnissamut periarfissaq atorlugu tamanna nassuiassagaat. Oqarluartaarnejq oqarluartaarnerusangippat tunngavilersuutisi tusarusunnassaqaat.

Naalakkersuisummi akissuteqaataani tunngavilersuutit pingaarnertit tassaapput selskabit aatsitassarsiorniat periarfissarissaartinneqarnissaat. Tamanna killormuuliorlugu Inuit Ataqatigiit siunnersuuteqarpugut, tassalu inuiaqatigiit inuussutissarsiutaat aamma nunamik qanoq atuiniarnerat periarfissarisaartuaqqullugu iliuuseqarniaratta. Tamanna Naalakkersuisut itigartippaat. Naak inuiaqatigiit ataatsimut peqatigiilluta, aamma oqartussaaqatigiinneq tunngavigalugu nunatta qanoq atorneqarnissaa tunngavilersorniassagatsigu.

Siunnersuut aqutugalugu inuit nunatsinniittut periarfissinniarpagut, nunaminni ineriartorneq qanoq ingerlassanersoq isummersinnaaqqullugit. Naalakkersuisulli itigartitsiniarnerminni tunngavilersuutigisaat teknologi-mut, industriimut aammalu selskabit qanoq kajumissuseqarnerannik innarliina-veersaarnermik tunngavilersugaapput. Aalisartut, savaatillit, takornarialerisut, inuussutissarsiutit allat, aamma inuit sumiiffiminni avatangiisertik qanoq atorneqassanersoq qanorlu piumasaqarnerat soq tusaaniarnejqassanngillat?

Inuit Ataqatigiit kaammattuutigaarput, aatsitassarsiornermik inuussutissarsiorneq ineriartussasoq partiit akimorlugit suleqatigiinnikkut. Suleqatigiinnerli aallaaveqassasoq inuiaat nunatsinni qanoq piumasaqarnerat naapertorlugu. Naapertuilluarnerli tassaassasoq inuiaat aalajangigaat toqqammavigalugit naalakkersuinikkut ingerlatsineq. Tassami aatsitassarsiulernissarput suaarutigigatsiguli suliassaq siulleg nunatta avataanut ikiortissarsiorneq. Suli immitsinnut aperinikuunngilagut nunarput qanoq ineriartortissanerlugu, aamma qanoq suleqatigiinnerulluta ingerlanissarput suli oqallisiginngilarput.

Taamaamat siunnersuut una periarfissatsialaavoq inuiattut ataatsimoornerulernissatsinnik aqutissiuiunissamut. Periarfissatsialaavoq nunatsinni inuit

piumasaqaateqartissallugit ukiuni tulliuttuni naalakkersuinikkut suliassat qanoq isikkoqarnissaannik timitalersuinissamut. Naalakkersuinikkut akerle-riinneq qimanneqaqqullugu, inuiattullu ataatsimoornerulluta sulinissarput katersuuffiuleqqullugu.

Inuit Ataqatigiit niuppugut Inatsisartunut ilaasortat isummersoqatigiin-nermikkut inerititaqarluassasut. Inuiaat kissaataat tunngavigalugit naalak-kersuinikkut ingerlatsinissaq neriulluta katersuuffiussasoq. Taamatut oqaaseqarluta Inuit Ataqatigiit inassutigissavarput siunnersuut Inatsisartut Inuussutissarsionermut Ataatsimiititaliaannut ingerlatinneqassasoq.